

Nr 9 (341) Wrzesień 2019 rok XXIX

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 2,80 zł (5% VAT)

Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Święto Kultury i Tradycji Łemkowskiej

„Od Rusal do Jana”

W dniach 27-28 lipca br., po kilkuletniej przerwie, odbyło się w Zyn-dranowej Święto Kultury i Tradycji Łemkowskiej „Od Rusal do Jana” przy Domu Ludowym w Zyndranowej. W sobotę pierwszego dnia święta odbyła się prezentacja książek i spotkania autorskie. Profesor Walerij Pa-diak miał wykład na temat literatury karpatorusińskiej, a Wioleta Mich-nał zaprezentowała swoją książkę „Działalność społeczno-kulturalna Łemków po 1989 roku”, Krzysztof Kasperczyk zaprezentował książkę „Moja Łemkowszczyzna”. Wystąpiły zespoły: Tereściacy, Hudacy i Rock-H. Pierwszy dzień zakończył pokaz śladów ŁEM – Ukryta Kra-ina. Niedzielne świętowanie rozpoczęło nabożeństwo w cerkwi, a o godz. 13. przewodniczący Towarzystwa na Rzecz Rozwoju Muzeum Kultury

Bohdan Gocz i Mirosława Kopystiańska podczas oficjalnego otwarcia święta

Kapela „Duklanie”

Piękna pogoda sprzyjała frekwencji

Zespół „Ruczaj”

Łemkowskiej w Zyn-dranowej Bohdan Gocz oficjalne rozpoczął święto i przywitał przy-byłych gości: przedsta-wiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, przed-stawicielkę Łemków z komisji wspólnej rządu i mniejszości narodowych i etnicz-nych dr Mirosławę Kopystiańską, województwa pod-karpackiego, a także burmistrza Dukli Andrzeja Bytnara, zastępcę burmistrza Dukli Łukasza Piroga, sekretarz gminy Dukla Halinę Cycak, radnych gminy Dukla z Mariuszem Folcikiem przewod-niczającym Rady Miejskiej w Dukli, radnych powiatu krośnieńskiego wraz z przewodniczącym Rady Powiatu Andrzejem Krężalkiem. Święto Kultury i Tradycji Łemkowskiej zapoczątkował w 1992 roku Teodor Gocz, twórca Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej.

Pani dr Mirosława Kopystiańska na oficjalnym otwarciu święta po-wiedziała: *Nas Łemków miało nie być, ale jesteśmy. Biesiadujemy po swojemu, modlimy się po swojemu i możemy czuć po swojemu. Nasza kultura łemkowska ma niełatwą tradycję i historię, ale ma ogromnego ducha walki o swoją tożsamość, język, kulturę i tradycję. To, że możemy je kontynuować, to również zasługa naszych większościowych sąsiadów, różnorodność bowiem zawsze wzbogaca, a nie ogolaca.* Niedzielne popołudnie wypełniły występy zespołów ludowych i folklorystycznych: Ruczaj, Kapela Duklanie, Ośławianie, Julia Doszna, Mirosław Bogoń, FS Toplan. Imprezie towarzyszyły konkursy i zabawy, pokazy rzemiosła i rękodzieła artystycznego i sztuki ludowej. Można było posłuchać wspianiałej muzyki i zjeść jadło regionalne. Całą imprezę prowadził wnuk Teodora Gocza Mikołaj Gocz.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. autorka

Tradycyjne ozdoby kobiece - krywulki

Julia Doszna

Złota myśl:

„Pierwszego przyjaciela poznaje się w niepewnej sytuacji”

(Cyceron)

We wrześniowym numerze:

Święto Kultury i Tradycji Łemkowskiej	2
Pomniki przyrody na terenie gminy Dukla	3
Lista zadań zgłoszonych do budżetu obywatelskiego Dukli na 2020 r.	4
Awans zawodowy dla nauczycieli	5
Dom Ludowy w Trzcinie	5
Dzwon upamiętniający 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej.....	6
Zmiany w pensjach.....	6
Szkolny terminarz.....	6
Komora celna w Dukli	7
Piknik Rodzinny w Jasionce	11
„Historia odnaleziona w ziemi”	12
Filmowy relaks	12
„Muzyczna Niedziela” i plenerowy pokaz filmów.....	12
Ziele nie tylko z Wroclanki.....	13
Wyższe ceny podręczników	13
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie	14
Wkrótce odleć orliki i bociany czarne	14
Starty zawodników MTB MOSiR Dukla w Cyklokarpatach	17
REGULAMIN XX BIEGU GÓRSKIEGO NA CERGOWĄ.....	17
Kamil i Radosław zwycięzcami Turnieju Plażowej Piłki Siatkowej	18
Konkurs wiedzy o Jasionce i gminie Dukla	18
W pasiece.....	20
Miód - produkt o szczególnych właściwościach	20
Prawo przy porannej kawie	20
Łowiectwo i ekologia.....	21
Wydarzyło się w naszej gminie	22

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)
Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835
Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl
Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna, Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie, Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Halina Cycak, Barbara Pudło
Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak, Aleksandra Żółkoś
Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl
Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiestacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.
Numer zamknięto dnia 21. 08. 2019 r.
Udostępniono do sprzedaży 28. 08. 2019 r. Nakład 450 egz.
OKŁADKA: Odrestaurowane ruiny komory celnej w Dukli
Fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Pomniki przyrody na terenie gminy Dukla

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczące się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenie naszej gminy ustanowiono osiem pomników przyrody. Są to twory natury ożywionej - siedem drzew oraz jeden nieożywionej - wodospad. W celu ich uwidocznienia dla mieszkańców i turystów w bieżącym roku zamontowano w ich otoczeniu tablice informacyjne wraz z go-dłem „Pomnik Przyrody”.

Pomniki przyrody na terenie gminy Dukla:

- Drzewo gatunku **Lipa drobnolistna**. Działka prywatna w Wietrznie. Współrzędne: N 490 36’ 4,5’’; E 210 42’ 17,57’’
- Drzewo gatunku **Dąb szypulkowy**. Działka w Dukli. Współrzędne: N 490 33’ 32,89’’; E 210 40’ 51,62’’
- Drzewo gatunku **Dąb szypulkowy**. Cergowa - pomiędzy drogą gminną publiczną a brzegiem rzeki Jasiołki. Współrzędne: N 490 33’ 21,87’’; E 210 41’ 19,71’’
- Drzewa gatunku **Dąb szypulkowy** – 2sztuki. Działka prywatna w Cergowej – park podworski. Współrzędne: 1. N 490 33’ 9,87’’; E 210 41’ 13,78’’ 2. N 490 33’ 9,74’’; E 210 41’ 14,26’’;
- Drzewo gatunku **Lipa drobnolistna**. Jasionka – sąsiedztwo kościoła – strona wschodnia. Współrzędne: N 490 32’ 56,3’’; E 210 43’ 33,2’’
- Drzewo gatunku **Lipa drobnolistna**. Działka w Zawadce Rymanowskiej. Współrzędne: N 490 30’ 8,91’’; E 210 45’ 24,28’’
- Krzewy gatunku **Cis** – 3sztuki, okolice Nowej Wsi.
- „**Wodospad przy Młynie**” w Iwli – odcinek rzeki Iwielka w km 16+640 do km 16+560.

Agnieszka Matusik
Bartosz Szczepanik

Dzwon upamiętniający 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej

Ufundowany przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę dzwon upamiętniający 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej odlano 1 sierpnia w Przemyślu.

Dzwon odlany został w przemyskiej Pracowni Ludwisarskiej Jana Felczyńskiego 1 sierpnia, w rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, czym wpisał własną historię „narodzin” w heroiczny zryw Polaków ku wolności – powiedział właściciel pracowni Piotr Olszewski. Dodał, że dzwon „jest opatrzony inskrypcją +1 IX 1939 Wieluń+”. Przypomina o jednym z pierwszych miejsc, gdzie Niemcy rozpoczęły działania wojenne na terenie Polski – zauważył Olszewski.

Do Warszawy przewieziony będzie 29-30 sierpnia i zostanie ustawiony na pl. Piłsudskiego, a następnie 2-3 września trafi do Wielunia. W dzwon ważący 800 kg i o średnicy 108 cm będzie można uderzać ręcznie.

Wykonawca dzwonu, przemyska Pracownia Ludwisarska Jana Felczyńskiego, rocznie wykonuje ok. 100 dzwonów; niektóre ważą nawet 10 ton. Pracownia jest kontynuatorką firmy założonej w 1808 r. przez Jana Felczyńskiego. (PAP)

źródło: PR Rzeszów
Fot za www.facebook.com/pracownia.ludwisarska.jana.felczynskiego/

Zmiany w pensjach

Prezydent Andrzej Duda podpisał nowelizację ustawy, w wyniku której dodatek stażowy nie będzie już składnikiem minimalnego wynagrodzenia. Zmiana ma obowiązywać od 2020 r.

Dodatek za wieloletnią pracę z mocy prawa otrzymują tylko niektóre grupy zawodowe. Ustawa o pracownikach samorządowych stanowi, że dodatek stażowy przysługuje po 5 latach pracy i wynosi wtedy 5 proc. wynagrodzenia. Z każdym rokiem wzrasta on o 1 proc. do chwili, gdy osiągnie maksymalny poziom 20 proc. pensji.

Do tej pory dodatek stażowy był składnikiem minimalnego wynagrodzenia. Natomiast celem nowelizacji ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę jest rozszerzenie o ten dodatek katalogu elementów składowych wynagrodzenia za pracę, które nie będą brane pod uwagę przy obliczaniu wysokości minimalnego wynagrodzenia pracownika.

Zmiany wejdą w życie 1 stycznia 2020 r., z wyjątkiem przepisów przejściowych, które mają zacząć obowiązywać 1 września 2019r. - chodzi o możliwość przeprowadzenia przez pracodawcę i pracownika negocjacji dotyczących zawarcia porozumienia w sprawie odpowiedniej zmiany wynagrodzenia.

Ustawa wprowadza definicję dodatku za staż pracy – z uwagi na różnorodność stosowanego nazewnictwa oraz odmienne zasady przyznawania dodatku za staż pracy obowiązujące u poszczególnych pracodawców.

Zgodnie z przepisami, dodatek za staż pracy to dodatek do wynagrodzenia przysługujący pracownikowi z tytułu osiągnięcia ustalonego okresu zatrudnienia, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, układzie zbiorowym pracy, innym opartym na ustawie porozumieniu zbiorowym, regulaminie wynagradzania, statucie określającym prawa i obowiązki stron stosunku pracy, umowie o pracę lub spółdzielczej umowie o pracę.

kic/

Samorząd.pap.pl

Szkolny terminarz

Kalendarz roku szkolnego 2019/2020

2 września rozpoczną się w szkołach lekcje. Publikujemy kalendarz roku szkolnego wraz z terminami ferii zimowych.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie organizacji roku szkolnego zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu września. W tym roku będzie to poniedziałek, drugiego.

Zimowa przerwa świąteczna tradycyjnie potrwa od 23 do 31 grudnia, a wiosenna przypadnie w dniach od 9 do 14 kwietnia.

Dwutygodniowe ferie zimowe rozpoczną się 13 stycznia od województw: lubelskiego, łódzkiego, podkarpackiego, pomorskiego i śląskiego. Od 20 stycznia do 2 lutego odpoczywać będą uczniowie z podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, a od 27 stycznia do 9 lutego z kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, małopolskiego, świętokrzyskiego i wielkopolskiego. Jako ostatni od 10 lutego przerwę od nauki będą mieli w Dolnośląskim, Mazowieckim, Opolskim i Zachodniopomorskim.

Terminy egzaminu ósmoklasisty i matur ustali dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze zakończą się 26 czerwca.

Komora celna w Dukli

przystosowana do zwiedzania

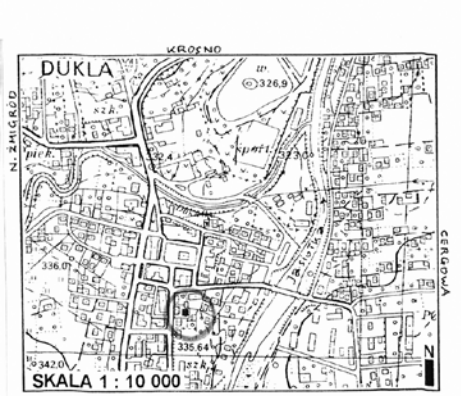

Komora celna 1989 r.

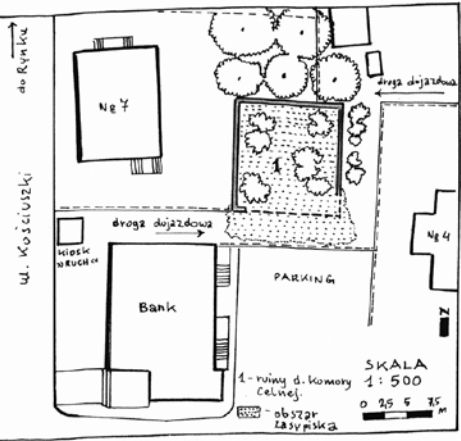
Przy ulicy Kościuszki w Dukli, za budynkiem Podkarpackiego Banku Spółdzielczego, znajdują się ruiny XVIII wiecznej komory celnej o czym wskazywać ma min. grubość murów obwodowych. W XVIII w. (1724, 1725, 1758) Duklę często nawiedzały pożary, które zniszczyły drewnianą zabudowę miasta. Ówczesni właściciele miasta Mniszchowie nalegali, aby odbudowę spalonych budynków wykonywać z użyciem trwałych materiałów budowlanych. Być może wtedy wybudowano murowaną komorę celną. Komora wykonana jest z o-

czaków rzecznych, kamienia łamanego i w nieznacznym stopniu z cegły, starannie ułożonych na zaprawie wapiennej, z zewnątrz i wewnątrz nietynkowana. Mury obwodowe są dość grube, widoczne są trzy poziomy otworów maculcowych. Otwory okienne w dolnej partii są prostokątne, małe, o kłincach ułożonych z kamieni, w górnej pierwotnie były o formie wydłużonego prostokąta, od wewnątrz we wnękach, po przekształceniu są w dwu poziomach, prostokątne, niektóre o kłincach ułożonych z cegieł.

Informacje o komorze celnej w Du-

Mapa katastralna z połowy XX wieku

kli są znacznie wcześniejsze i pochodzą z 1546 roku, kiedy to król Zygmunt Stary polecił właścicielowi miasta Janowi Jordanowi, aby nie przeszkadzał w tworzeniu królewskiej komory celnej w mieście. Zapisy przekazujące, iż w 1551- 1552 roku na komorze w Dukli odnotowano 56 koni z sukнем a zawarta w rachunkach skarbowych z 1554 roku informacja mówiąca o wydatku na rzecz strażników celnych, którzy pilnowali cła na jarmarku dukielskim, dowodzą również o powstaniu komory celnej w mieście. Dukla leżała na ważnym szlaku handlowym tzw. Trakcie Węgierskim prowadzącym przez Przełęcz Dukielską na Węgry. Od końca XVI w. i przez cały wiek XVII miasto odgrywało ważną rolę w polsko- węgierskim handlu winem. W 1588 roku Zygmunt III Waza nadał Dukli przywilej składu wina. Od 1595 roku wszystkie przewożone przez granicę towary musiały być cłone w Dukli. Pierwsza komora celna w Dukli początkowo mieściła się w ratuszu, notowała duże obroty towarów zarówno idących na eksport, importowanych jak również tranzytowych. Dlatego też później prawdopodobnie w XVII wieku wybudowano nową (obecną) komorę celną na południowy wschód od rynku. Mapa katastralna z 1851 roku pokazuje kwadratowy rzut obecnych ruin budynku, usytuowanego w dość zwartej i chaotycznej zabudowie na działce wąskiej i długiej, oddalonej od ul. Węgierskiej.

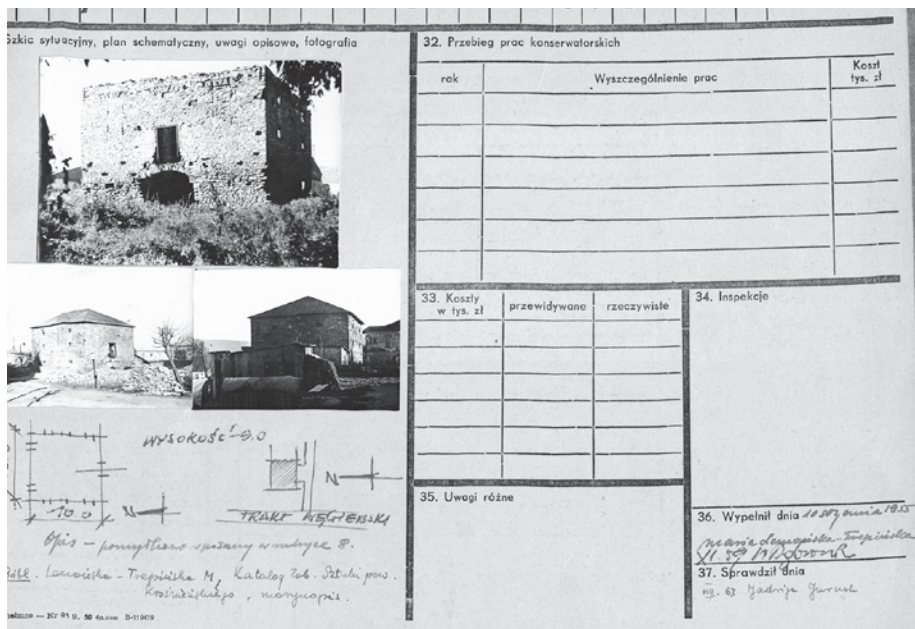
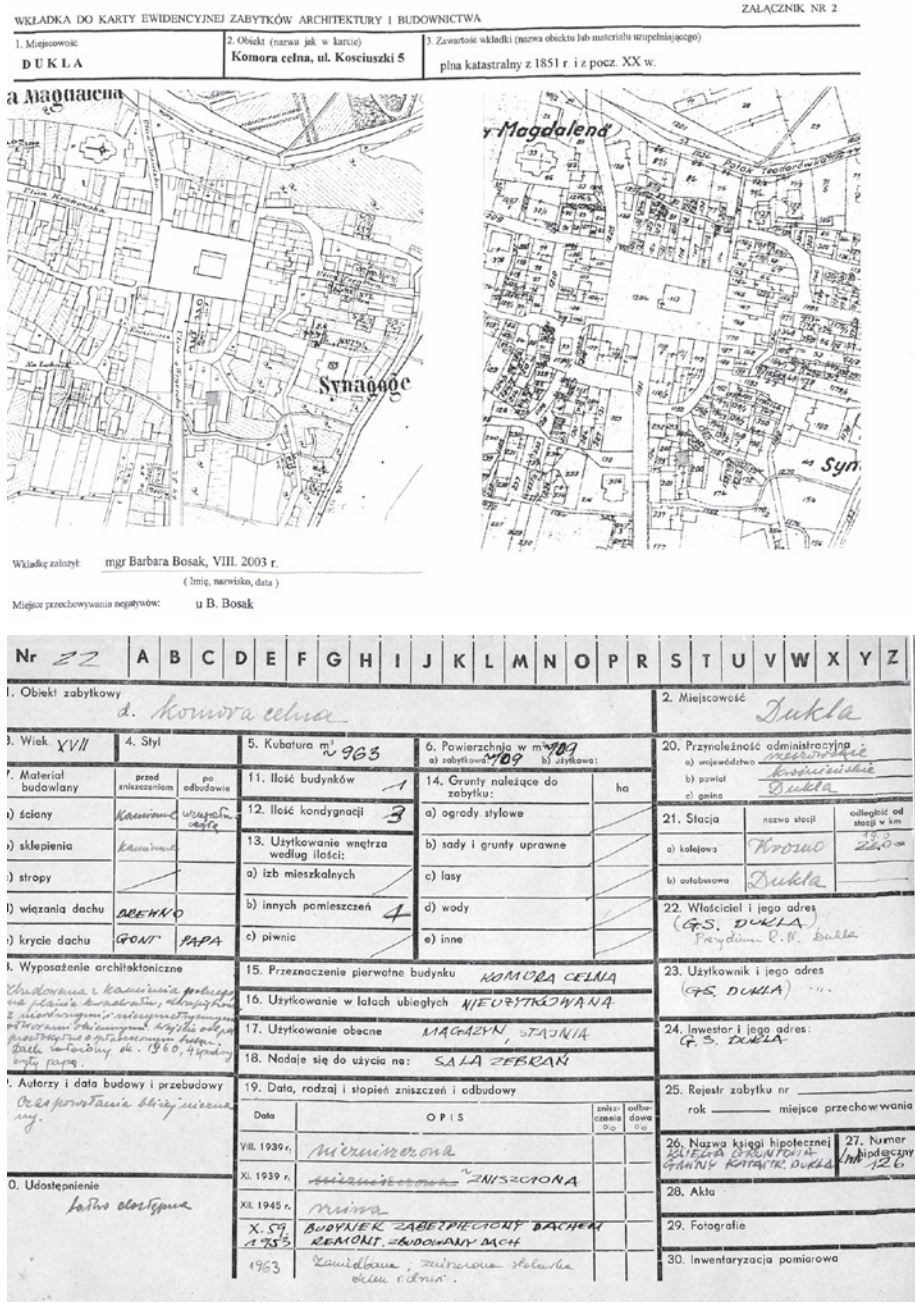
Z analizy mapy wynika, iż budynek komory położony był w obrębie umocnień miejskich, od pn. płynął ciek wodny dopływający do rzeki Jasiołki. Prawdopodobnie podczas pożaru miasta w 1889 roku budynek uległ uszkodzeniu. Na murze zachodniej elewacji widać ślady po pożarze. Po odbudowie użytkowany był jako skład. Mapa katastralna z początku XX wieku pokazuje prawie analogiczny układ jak na mapie z połowy XIX wieku. Bezpowrotnie zaginęły księgi hipoteczne miasta Dukli, stąd nie można ustalić kolejnych właścicieli obiektu. W 1939 roku budynek prawdopodobnie uległ pożarowi. Zbiór Dokumentów miasta Dukli zawiera zapis z lat 40. XX wieku, iż działki na których położona jest komora celna własność Altholz Mendel przeszły po połowie na rzecz Stefani Suski i Piotra Suski z Iwli. Po wojnie do połowy lat 70. budynek dzierżawiła Gminna

ciąg dalszy na str. 8 ►

► **dokończenie ze str. 7**

Krystyna Boczar-Różewicz

*Do artykułu wykorzystano dokumentację za-
bytku z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków
Delegatura Krosno*

Fot. kbr

Komora celna 2010 r.

**Ruiny komory celnej z lotu ptaka
2010 r.**

Okno ze sklepieniem łukowym
2017 rok

Komora celna, ściana wschodnia 2017 r.

Komora celna 2019 rok

**Bukiet ziela święcony tradycyjnie 15 sierpnia
wykonany przez Marię Walczak**

Maria Walczak z przewodnikiem Januszem Kusiakiem podczas rajdu „Śladami dwóch kardynałów”

Piknik rodzinny w Jasionce

W Pikniku Rodzinnym uczestniczył burmistrz Dukli Andrzej Bytnar

Rywalizacja sportowa

Fot. [arch. SP Jasionka]

Muzyczna niedziela i pokaz filmów

Zespół „DrGree” z Lublina

Zespół „The Hypnotunez” z Ukrainy

Fot. [arch. OK w Dukli]

Uczestnicy „Muzycznej niedzieli” na dukielskim rynku

Uczestnicy plenerowego pokazu filmów

Historia odnaleziona w ziemi

Fot. [arch. MH-Palac w Dukli]

Piknik Rodzinny w Jasionce

„Grunt to rodzinka” to hasło, które przyświecało w piękne, słoneczne, niedzielne czerwcowe popołudnie 2019 r. organizatorom i uczestnikom Pikniku Rodzinnego w Jasionce, przygotowanego raz na kilka lat.

Uroczystość łącząca trzy święta: Dzień Matki, Dzień Ojca i Dzień Dziecka rozpoczęła dyrektorka Szkoły Podstawowej w Jasionce – Ewa Piróg, witając ciepło zaproszonych gości m.in.: burmistrza Dukli Andrzeja Bytnara, radną powiatu krośnieńskiego Józefę Winnicką-Sawczuk, radnego Bogusława Karkoszkę, proboszcza parafii Piotra Wojnara, sołtysa Adama Szczurka, prezesa OSP w Jasionce Michała Zajęca, rodziców, nauczycieli, emerytów, uczniów oraz przybyłych mieszkańców Jasionki.

Po części oficjalnej rozpoczęła się część artystyczna, na którą złożyły się występy uczniów klas młodszych w repertuarze wokalnie – tanecznym oraz przedstawienie „Królowa Śniegu” w wykonaniu uczniów klasy II.

Część artystyczną dzieci zakończyły piosenką, której motywem przewodnim były takie wartości jak: miłość, przyjaźń i afirmacja życia. Wszystkie utwory skierowane do rodziców spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem i gorącymi owacjami,

a prezenty i serdeczne życzenia dedykowane mamusiom i tatusiom wywołały łezkę wzruszenia.

Po akademii odbył się pokaz zajęć tanecznych fitness latino dance, które poprowadziła Luiza Sokołowska – instruktorka tańca. Swoją premierowy występ na scenie zaprezentowały mieszkanki Jasionki, uczęszczające coraz liczniej na zajęcia taneczne odbywające się na hali sportowej w Jasionce. Była to dodatkowa atrakcja Pikniku Rodzinnego, która cieszyła się dużym zainteresowaniem uczestników.

Kolejnym punktem niedzielnego spotkania były rozgrywane na stadionie przy Domu Ludowym zawody sportowe dla uczniów w kategoriach 0-III, IV-VI oraz VII-III gimnazjum. Turniej klas wzbudzał mnóstwo emocji i wrażeń. Drużyny złożone z przedstawicieli swoich klas dzielnie rywalizowały ze sobą w konkurencjach sportowych. Wszyscy wykazali się sprawnością i wytrzymałością fizyczną, a starsi koledzy nigdy nie chcieli pozwolić wygrać młodszym. Uczniowie otrzymali nagrody ufundowane przez Radę Rodziców oraz pamiątkowy dyplom od organizatorów zawodów.

Atrakcją pikniku był pokaz Ochotniczej Straży Pożarnej z Jasionki. Strażacy zapoznali dzieci ze specyfiką

swojej pracy oraz omówili zasady bezpieczeństwa w czasie pożaru i wypadku, by uczniowie wiedzieli, kiedy i w jaki sposób można wzywać Straż Pożarną.

Kolejnym punktem było rozstrzygnięcie i ogłoszenie wyników KONKURSU WSPÓŁZAWODNICZWA KLAS O TYTUŁ NAJLEPSZEJ KLASY SZKOŁY PODSTAWOWEJ W JASIONCE.

Jednak kulminacyjnym wydarzeniem pikniku był mecz piłki nożnej, w którym zagrali uczniowie ze Szkoły Podstawowej oraz ojcowie, zakończony wynikiem 5:1 dla rodziców. Obydwie drużyny pragnęły wygrać mecz, ale wynik spotkania nie był najważniejszy, ponieważ liczyła się dobra zabawa i niezapomniane emocje.

Podczas uroczystości czynny był obfity bufet (kawa, herbata, ciasta, lody, napoje, frytki, kielbasa z grilla czy bigos), przygotowany przez Radę Rodziców oraz loteria fantowa z atrakcyjnymi nagrodami.

Na zakończenie pikniku spośród wszystkich kuponów wylosowane zostały cenne nagrody główne. Całkowity dochód z imprezy zasilił konto Rady Rodziców, działającej przy Szkole Podstawowej w Jasionce.

Niezwykłą atrakcją dla najmłodszych okazały się gry i zabawy dla dzieci, np. puszczanie ogromnych baniek mydlanych czy wiązanie baloników.

Całość tej niezwykle rodzinnej imprezy przebiegała w miłej i serdecznej atmosferze. Wspólne śpiewy i zabawa przy dźwiękach muzyki trwały do godzin wieczornych. Na buziach dzieci malował się szczery uśmiech i radość, że mogły się razem bawić ze swoimi rodzinami.

Wszystkim sponsorom, organizatorom i uczestnikom pikniku składamy serdeczne podziękowania i zapraszamy za rok.

Dorota Lenkiewicz
Fot. wkładka str. 10

Pokaz fitness latino w wykonaniu mieszanek Jasionki

Uczestnicy wycieczki wraz z opiekunami pod kinem Helios w Krośnie

„Historia odnaleziona w ziemi”

to tytuł planowanego na dzień 26 września b.r. wydarzenia, które odbędzie się w Muzeum Historycznym - Pałac w Dukli.

Podczas spotkania swoją działalność i dokonania, zaprezentuje Stowarzyszenie Eksploracyjno-Historyczne „Galicja”, które powstało na początku 2015 roku. Stowarzyszenie zostało założone przez pasjonatów poszukiwań oraz historii. Odkrywanie lokalnych tajemnic naszego regionu czy kraju, jest dla nich wyzwaniem, które zawsze chętnie podejmują. Czego szukają, jak działają, i co udało się im do tej pory odnaleźć, na te pytania będzie można usłyszeć odpowiedzi podczas wrześniowego spotkania. Zaprezentowana zostanie również wystawa zdjęć dokumentujących najciekawsze akcje i odkrycia „Galicji”, takie jak np. wydobywanie niemieckiego bombowca JU-87 w Krościenku Wyżnym czy odnalezienie buławy z epoki

Filmowy relaks

Piękną opowieść o przyjaźni i dojrzwaniu 7 sierpnia br., mogły obejrzeć dzieci wraz z opiekunami, dzięki projektowi realizowanemu przez Stowarzyszenie „Razem lepiej”, a współfinansowanemu przez Gminę Dukla. Pokolenie młodych widzów miało szansę obejrzeć arcydzieło animacji na dużym ekranie, do tego w technice trójwymiarowej. Seans w krośnieńskim „Heliosie” okazał się świetnym pomysłem na relaks, wzruszenie, śmiechoterapię i oderwa-

nie od codziennej rzeczywistości. Po filmie wszyscy udali się na posiłek. Wspólny wyjazd był idealną integracją stęsknionych za sobą dziećmi, co było słyszeć i widzieć na ich twarzach. Film wywarł na uczestnikach ogromne wrażenie. To był dobry dzień. Zadowoleni uczestnicy wyjazdu powrócili do swych domów w godzinach wieczornych.

Teresa Belcik
Prezes Stowarzyszenia „Razem lepiej”
Fot. wkładka str. 10

„Muzyczna Niedziela” i plenerowy pokaz filmów

4 sierpnia br. na dukielskim rynku odbyła się „Muzyczna Niedziela” z Ośrodkiem Kultury w Dukli”. Pogoda trochę „postraszyła” deszczem, jednak ostatecznie była łaskawa. Tym razem impreza miała charakter muzyczny – filmowy. Występ rozpoczął zespół z Ukrainy – The Hypnotunez. Charakter muzyczny zespołu balansował na granicy punk-rocka, progressive, swingu oraz jazzpunk-u. Kolejną grupą, która wystąpiła był zespół „DrGree” z Lublina. Styl muzyczny zespołu bazuje na klimatach rocka, ska, reggae i folku, i łączy je z tekstami ”prosto z życia wziętymi”. Charyzmatyczny charakter zespołu pozwolił bardzo

szybko „złapać kontakt” z publicznością. Po występach zespołów przyszedł czas na przeniesienie się w świat kina. Wystawiony obok sceny duży ekran oraz dziesiątki leżaków zachęcały mieszkańców gminy do wzięcia udziału w plenerowym pokazie filmów. Jako pierwszy odtworzony został film „Łukasiewicz nafciarz romantyk”. Jest to dokument fabularyzowany Bogdana Mischczaka. Film opowiada o działalności przemysłowej oraz społecznej Ignacego Łukasiewicza. Scenariusz napisał Łukasz Walczak. „Jutro będziemy szczęśliwi” – to tytuł drugiego filmu, który można było obejrzeć podczas „Muzycznej Niedzieli”.

Artur Szajna
Fot. wkładka str. 10

brązu w okolicach Dukli kilka miesięcy wcześniej. Ponadto odbędzie się wernisaż wystawy czasowej, która swoją tematyką nawiązywać będzie do 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej, wyeksponowane zostaną również artefakty, które są „efektem” działań „Galicji”. Uzupełniłem tematyki wystawy będzie prezentacja umundurowania żołnierza polskiego z okresu września 1939 r. w wykonaniu Grupy Rekonstrukcji Historycznej „San”. Serdecznie zapraszamy 26 września (czwartek) godz. 17:00.

Waldemar Półchłopek
Dyrektor Muzeum Historycznego – Pałac w Dukli
Fot. wkładka str. 10

Ziele nie tylko z Wrocanki

Jak co roku przywiązuję wielką wagę do wykonania oryginalnej wiązanki ziele, które święcę 15 sierpnia na Święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Część roślin wcześniej zebranych suszę, a resztę świeże zbieram we Wrocance i Niżnej Łące. Będąc 3 sierpnia br. na IX Rajdzie „Śladami dwóch kardynałów” od Komańczy do Pastwisk podziwiałam piękną przyrodę, a przede wszystkim kilka zerwałam i zasuszyłam do wiązanki ziele. W rajdzie brało udział ponad 200 osób z różnych stron Polski z różnymi intencjami. Nasza grupa: Gosia, Boguś, Rafał i ja trzymaliśmy się razem na dystansie 35 km. Przewodnik Janusz Kusiak omówił trasę rajdu, długo myślałam skąd go znam i przypomniałam sobie, że byliśmy razem na zajęciach terenowych z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym w Pieninach i na Ukrainie. Na rajdzie dowiedziałam się, że ma być utworzone przez 3 dni /8-10 sierpnia/ przejście graniczne dla turystów między Wołosatem a Łubnią z okazji DNI DOBROSĄSIEDZTWA. Dzięki moim kolegom turystom Adamowi i Robertowi uczestniczyłam w tym święcie. W Wołosatem spotkałam kolegę Pawła obecnie Strażnika Parku, z którym mieliśmy szkolenia terenowe w BdPN. Granicę przekroczyliśmy przy bardzo miłej faktycznie dobrosąsiedzkiej atmosferze. Po drodze mijaliśmy się z turystami z Ukrainy, wszyscy bardzo mili i otwarci na konwersacje. Z Łubni w zasięgu ręki

wejście na szczyt Czeremchy i Pliszki, a ja kilka lat temu musiałam zrobić wiele km objazdem aby tam dotrzeć. Przy szlaku na Czeremchę spotkaliśmy miłe panie wychodzące z klubu, które udzieliły nam wskazówek turystycznych. Z Łubni do mojego ziele przywiozłam dzikie jabłuszka i złocienie. Jak wiele zawdzięczam szkoleniom organizowanym przez BdPN, w których przez wiele lat brałam udział poznając przyrodę naszego i Użańskiego PN. Jestem nadal aktywną turystką i chętnie dzielę się wiadomościami zdobytymi w BdPN.

Maria Walczak
Fot. wkładka str. 9

Wyższe ceny podręczników

„Dzieci reformy będą najbardziej poszkodowane”

Podwójny rocznik znowu może czuć się poszkodowany. Tym razem finansowo. Podręczniki do pierwszej klasy liceum i technikum kosztują sporo więcej niż do innych klas. Ceny książek dla uczniów rozpoczynających nowe czteroletnie liceum lub pięcioletnie technikum są wyższe nawet o 20 proc. Dla poprzednich roczników utrzymały się na tym samym poziomie - przyznają otwarcie księgarze. Co jest tego powodem? Uczniowie po ósmej klasie będą się uczyć według nowej podstawy programowej. A to oznacza, że wydawnictwa musiały przygotować zupełnie nowe podręczniki dla pierwszoklasistów.

Wynajęcie zespołu ludzi, przygotowanie nowej szaty graficznej - to wszystko

oznaczało dla wydawnictw koszty i odbiło się na finalnej cenie produktu. W sumie za cały komplet do pierwszej klasy liceum trzeba zapłacić nawet 700 zł. W poprzednim roku był o prawie 100 zł tańszy. Uczeń 1 klasy po podstawówce nie może też zaoszczędzić, kupując książki na rynku wtórnym od starszych kolegów. Powodem jest wspomniana nowa podstawa programowa, przez którą podręczniki z lat ubiegłych stały się nieaktualne. Nietrudno się domyślić, że w tej sytuacji rządowe 300-złotowe dofinansowanie do zakupu wyprawki szkolnej przestaje wystarczać. Firma Deloitte wyliczyła, że na jej skompletowanie rodzice przeznaczają nawet 1,7 tys. zł. Ratunkiem dla domowych budżetów może być 500 plus, które od lipca

tego roku jest przyznawane również na pierwsze dziecko. Nie zmienia to faktu, że rodzice będą musieli wyłożyć na książki po kilkaset złotych.

źródło: www.edukacja.dziennik.pl

Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie

z siedzibą w Dukli

Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie został utworzony 1 stycznia 1995 roku przez wojewodę krośnieńskiego. Jego celem jest zachowanie i popularyzacja w warunkach zrównoważonego rozwoju wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych oraz walorów krajobrazowych obszarów 5-ciu parków krajobrazowych. Są to: Czarnorzecko- Strzyżowski Park Krajobrazowy, Ciśniańsko- Wetliński Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Doliny Sanu, Jaśliński Park Krajobrazowy i Park Krajobrazowy Pasma Brzanki. W granicach każdego Parku znajdują się obszary cenne przyrodniczo, będące ostoją dla wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Ich ważnym elementem jest typowy dla danego regionu krajobraz kulturowy, który kształtowany był na przestrzeni wieków.

Serdecznie zachęcam do poznania walorów środowiskowych Bieszczad, Beskidu Niskiego i Pogórza, gdzie oba te elementy doskonale ze sobą harmonizują i wzajemnie się uzupełniają.

W siedzibie parku w Dukli przy ul. Trakt Węgierski 8a można obejrzeć ekspozycję przyrodniczą oraz kącik historyczno-etnograficzny.

Andrzej Krężałek
p.o. dyrektor

Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie

Fot. wkładka str. 15

Wkrótce odlecą orliki i bociany czarne

Połowa sierpnia to czas, kiedy zwykle opuszczają nasz teren orliki krzykliwe i bociany czarne - duże ptaki które znajdują w podkarpackich lasach swoje miejsca gniazdowania. Połowa sierpnia to ostatni czas, kiedy można je zaobserwować w terenie.

Bocian czarny nazywany jest też hajstrą, bagiem, szostem lub bocianem śniadym, zaś mieszkańcy Lasów Janowskich nazywali go niegdyś jajosem. W ludziach budził zawsze odczucia przeciwne niż jego „przynoszący dzieci” biały kuzyn. W górskich okolicach uważano nawet, by nie błąkał się zbyt blisko domostw, bo może rzucić urok albo... „przynieść murzyną”. Uważany za „ptaka wrednego”, podobnie jak kruk wróżącego zło, nie cieszył się więc ludzką przyjaźnią. Zresztą on sam najczęściej stronił od siedzib ludzkich, budując gniazda w leśnych ostępach.

Orlik krzykliwy z kolei to jeden z większych ptaków drapieżnych, którego populacja od lat na Podkarpaciu, gdzie znajduje on doskonale warunki bytowania, utrzymuje się na stabilnym poziomie. W 2005 roku szacowano, że na terenie Beskidu Niskiego żyje średnio 10 par na 100 kilometrów kwadratowych, co oznacza, że

jest to największe zagęszczenie w Europie.

Ochrona tych gatunków na obszarach leśnych polega na tworzeniu wokół gniazd stref ochronnych. Dla orlika krzykliwego to obszar o promieniu do 100 metrów od gniazda, zaś dla bociana czarnego do 200 metrów i jest to swego rodzaju rezerwat ścisły, gdzie przez cały rok obowiązuje zakaz wstępu dla osób postronnych, a w drzewostanie nie wolno dokonywać żadnych zmian. Zaś przez okres od 15 marca do 31 sierpnia obowiązuje zakaz penetracji lasu w promieniu do 500 metrów od gniazda. Warto wiedzieć, że ta forma ochrony dla jednego gniazda oznacza całkowite wyłączenie kilku hektarów lasu z możliwości wycinania drzew i krzewów, zaś czasowe wyłączenie z możliwości wykonywania niektórych prac leśnych obszaru około do 80 hektarów. To istotne działanie ze strony człowieka na rzecz tych gatunków.

Obecnie w lasach na terenie RDLP w Krośnie ochroną strefową objętych jest 169 gniazd ptaków chronionych, z czego zasiedlonych było 97. Najwięcej z nich – 57 – zajmowały pary orlika krzykliwego. Dla bociana czarnego ustanowiono 7 stref. Prócz tego strefy funkcjonują dla gniazdu-

jących 11 par orłów przednich, 6 par bielików i 16 par sówecek.

Obszar gniazdowania ptaków objęty ochroną całoroczną to 843 ha natomiast ochroną okresową 3 556 ha. Tą formą ochrony obejmuje się również stanowiska innych gatunków, np. węża Eskulapa.

Łącznie aż 5,2 tys. ha powierzchni leśnej objęto ochroną strefową na gruntach pozostających pod zarządem Nadleśnictw RDLP w Krośnie.

Edward Marszałek
rzecznik prasowy RDLP w Krośnie
Fot. Mateusz Michalicha str. 15

Awans zawodowy nauczycieli

Nowo mianowani nauczyciele: ks. Łukasz Mroczek i Krzysztof Zajdel

Awansowani nauczyciele z dyr. ZOPO Danutą Szczurek i zastępcą burmistrza Dukli Łukaszem Pirogłem

Fot. Wioletta Madej

Wkrótce odlecą orliki i bociany czarne

Gniazdo orlika w jednym z nadleśnictw.

Gniazdo w koronie wysokiego modrzewia.

Fot. Mateusz Michalicha

Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych

Fragment ekspozycji przyrodniczej w siedzibie ZPKP w Dukli

Fot. [arch. ZPKP w Krośnie]

Fragment kącika historyczno-etnograficznego

Tablica edukacyjna przy siedzibie ZPKP

Dukielski Bieg Pokoju

Dukelský beh mieru

60. ROČNÍK

1. 9. 2019

Kultúrny program

Sprievodné behy: Veľký beh zdravia, Malý beh zdravia

Trasť: Dukla - Svidník, 19 km

Dukelský beh mieru je tretím najstarším behom na Slovensku, budeme radi, keď sa stanete jeho súčasťou na jubilejnom 60. ročníku.

Hlavný beh z Dukly do Svidníka je v ostatných rokoch sprevádzaný o sprievodné behy, ktoré vytvárajú atmosféru a dostávajú beh medzi deti a širokú verejnosť.

Tento rok chceme toto tradičné podujatie urobiť športovo-spoločenským, a preto pripravujeme kultúrny program a pestrú ponuku sprievodných behov.

TEŠÍME SA NA VAŠU ÚČASŤ

Všetky informácie nájdete postupne zverejňované na www.svidnik.sk

Kamil i Radosław zwycięzcami

Zwycięzcy Turnieju Piłki Siatkowej

Na zawodach w Horyńcu-Zdroju

Starty zawodników MTB MOSiR Dukla w Cyklokarpatach

Podsumowanie startowe zawodników sekcji MTB MOSiR Dukla zaczynamy od Łopusznej. Łopuszna to typowa górka miejscówka, z walorami technicznymi. Na trasie sporo odcinków z luźnym kamieniem, korzenie na trasie to częsty widok. Trasa uczy pokory i pokazuje jakie błędy należy wyeliminować aby jechać po takich trasach płynnie. Młodzi kolarze naszej sekcji na pewno wynieśli sporo nowego doświadczenia z Łopusznej.

Po górskim ściganiu zawodnicy MTB MOSiR Dukla wybrali się do odległego **Horyńca Zdroju**. Trasa zupełnie inna niż w Łopusznej. Teren Horyńca charakteryzuje się sporą ilością piasku oraz płaskim profilem. Na pierwszy rzut oka wydawać się może, że płaska trasa jest prosta i mało męcząca. Na mecie jednak wielu zawodników przyznało, że tak zmęczeni nie byli nawet po górskim wyścigu.

W ostatnią niedzielę lipca w **Ptaszkowej** koło Grybowa kolarze z logiem MOSiR Dukla rywalizowali w górskim klimacie. Trasy wytrzymałościowe z długimi, sztywnymi podjazdami, które potrafiły zanudzić. Zjazdy dawały frajdę i na nich trzeba było zachować uwagę aby nie zaliczyć „dzwona”. Na mecie nasza

sekcja melduje się bez przygód i w pełnej obsadzie.

Cyklokarpaty Łopuszna, 29.06.2019

Dystans Family Kategoria DFK

1. Izabela Marek

Dystans Hobby Kategoria HM0

8. Kamil Marek

11. Adrian Czarnawski

Dystans Giga Kategoria GM3

7. Paweł Litwin

Klasyfikacja drużynowa

16. MTB MOSiR Dukla

Cyklokarpaty Horyniec Zdrój, 6.07.2019

Dystans Family Kategoria DFK

1. Izabela Marek

Dystans Hobby Kategoria HM0

6. Kamil Marek

13. Adrian Czarnawski

DNF. Wiktor Litwin

Dystans Mega Kategoria MM1

2. Gabriel Kowalski

Kategoria MM3

24. Mateusz Lorenc

Dystans Giga

Kategoria GM3

10. Paweł Litwin

Klasyfikacja drużynowa

9. MTB MOSiR Dukla

Cyklokarpaty Ptazkowa, 28.07.2019

Dystans Family Kategoria DFK

2. Izabela Marek

Dystans Hobby Kategoria HM0

8. Kamil Marek

17. Adrian Czarnawski

Kategoria HM2

5. Michał Niezgoda

15. Konrad Zima

18. Przemysław Kowalski

Dystans Mega

Kategoria MM1

3. Gabriel Kowalski

Kategoria MM3

22. Bogusław Belcik

33. Mateusz Lorenc

44. Marcin Walaszczyk

Kategoria MM4

1. Robert Albrycht

2. Jacek Szczurek

Klasyfikacja drużynowa

8. MTB MOSiR Dukla

Mateusz Lorenc

REGULAMIN XX BIEGU GÓRSKIEGO NA CERGOWĄ

(716 m n. p. m)

DUKLA, 22 Wrzesień 2019.

1. Cel imprezy : promocja Beskidu Niskiego, popularyzacja biegów górskich, upowszechnianie biegania jako najprostszej formy ruchu.
2. Organizator : Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dukli
3. Współorganizator : Gmina Dukla
4. Termin : 22 września 2019
5. Miejsce (start) : ul. Armii Krajowej 1A , (MOSiR Dukla)
6. Dystans : ok. 5,5 km
7. Kategorie : Mężczyzn
A - generalna
B - od 16 do 19 lat
C - od 20 do 39 lat
D - od 40 do 49 lat
E - od 50 do 59 lat
F - 60 i starsi
Kobiety
H - generalna
I - od 16 do 19 lat
J - od 20 do 39 lat
K - powyżej 40 lat

8. Nagrody :

- w kategorii generalnej za miejsca od I do III nagrody finansowe, medale i dyplomy.
- dla pierwszych 100 zawodników medale oraz okolicznościowa koszulka
- w kategoriach wiekowych medale i dyplomy.
- w kategorii dzieci przewidziano medale i dyplomy.
- ponadto przewidziano nagrodę rzeczową dla najlepszego zawodnika, najmłodszego i najstarszego zawodnika w biegu głównym.
- 9. Zgłoszenia : elektronicznie do 19.09.2019, później w biurze zawodów w dniu 22.09.2019
- 10. Opłata startowa : 15 zł (w dniu zawodów 25 zł) dotyczy każdego zawodnika w Biegu Głównym, nie dotyczy zawodników w Biegach Dziecięcych.
- 11. Biuro zawodów : MOSiR ul. Armii Krajowej 1A, czynne w dniu zawodów od godz. 12:00
- 12. Impreza sportowa towarzysząca : Biegi dzieci na dystansach od 100 m do 1 km, zapisy w dniu zawodów od godz. 12:00 do 14:00
- 13. Kategorie:
 - 100 m dziewczynki i chłopcy
 - 150 m dziewczynki i chłopcy

ciąg dalszy na str. 19 ►

Dom Ludowy w Trzcianie

Dom Ludowy w Trzcianie rok 1959 (arch. Janusza Kubita) i rok 2019 (fot. kbr)

Kamil i Radosław zwycięzcami Turnieju Plażowej Piłki Siatkowej

Osiem dwuosobowych zespołów wzięło udział w Wakacyjnym Turnieju Plażowej Piłki Siatkowej, który odbył się w sobotę 3 sierpnia na piaszczystych boiskach przy MOSiR w Dukli. Drużyny początkowo rywalizowały w dwóch grupach. Najlepsi zmierzili się w półfinałach. Mecze półfinałowe jak i finałowe stały na bardzo wysokim poziomie sportowym. Zwyciężyła para **Kamil Gromek/Radosław Kania**, która okazała się bezkonkurencyjna i wygrała wszystkie swoje mecze. Na drugim miejscu Kacper Kowalik/Arkadiusz Nieddelec, trzeci Popiela/Strzałka.

Wyniki spotkań:

- Zima/Mierzejewski – Ulrych/Ulrych 12:21
- Gromek/Kania – Mosczyńska/Mosczyński 21:5
- Zima/Mierzejewski – Mosczyńska/Mosczyński 21:16
- Gromek/Kania – Ulrych/Ulrych 21:12

- Zima/Mierzejewski – Gromek/Kania 6:21
- Mosczyńska/Mosczyński – Ulrych/Ulrych 1:21
- Sikora/Milan – Lenik/Frączek 21:15
- Kowalik/Nieddalec – Popiela/Strzałka 21:14
- Sikora/Milan – Popiela/Strzałka 17:21
- Kowalik/Nieddalec – Lenik/Frączek 21:17
- Sikora/Milan – Kowalik/Nieddalec 14:21
- Popiela/Strzałka – Lenik/Frączek 21:10
- Gromek/Kania – Popiela/Strzałka 21:10, 21:17
- Kowalik/Nieddalec – Ulrych/Ulrych 18:21, 21:15, 15:13
- Popiela/Strzałka – Ulrych/Ulrych 21:19, 21:19
- Gromek/Kania – Kowalik/Nieddalec 21:18, 21:18

Tekst/Fot. Damian Leśniak

Konkurs wiedzy o Jasionce i gminie Dukla

Od niespełna trzech lat na platformie społecznościowej Facebook funkcjonuje profil **jasionka24.pl**. Ten założony przez kilku młodych mieszkańców Jasionki fanpage, odwiedza coraz większa liczba użytkowników. W lipcu facebookowi fani portalu stanowili grono **1000 osób**, co dla redakcji było wynagrodzeniem za włożony trud, ale też powodem do dumy. Z tej okazji władze portalu postanowiły zorganizować konkurs, który dla fanów miał być formą podziękowania, ale też sposobem pogłębienia wiedzy o Jasionce i Gminie Dukla, czego dotyczyły zadane pytania.

Konkurs nie mógłby odbyć się bez nagród, które na prośbę redakcji ufundował **burmistrz Dukli - Andrzej Bytnar**. Walczyć było o co, gdyż do wygrania były książki **LGD Kraina Nafty**, książki pt. „**Przełęcz Dukielska we wrześniu 1939 r.**”, „**Dolina Śmierci**” oraz „**Błogosławiony Jan z Dukli**”, **informatory turystyczne** Gminy Dukla, **kubki i smycze** Gminy Dukla, do których redakcja dołączyła kalendarze **SKF Olimpia Jasionka**.

Nagrody były bardzo atrakcyjne, więc pytania nie mogły być zbyt proste. Jak się okazało dwa z trzech sprawiły spore problemy osobom, które wzięły udział w konkursie. Poniżej przedstawiamy zadane pytania wraz z ich poprawnymi odpowiedziami.

Nagrody przewidziane dla zwycięzców

1. Kilka lat temu do gminy Dukla należały miejscowości wchodzące w skład dzisiejszej gminy Jaślicka. W którym roku doszło do podziału gmin?

“Wniosek o reaktywowanie gminy Jaślicka w 2006 roku spotkał się z negatywną opinią MSWiA, które uznało że dążenie do podziału gmin jest tendencją przeciwną do kierunku polityki państwa, polegającej na utrzymaniu jednostek dużych i silnych. 31 marca 2008 radni z Dukli podjęli ponowną uchwałę o podziale gminy i utworzeniu z jej części nowej gminy Jaślicka, lecz wniosek Dukli o utworzeniu nowej gminy Jaślicka pozostał bez rozpatrzenia. Po trzeciej próbie, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2009 roku, gmina została reaktywowana 1 stycznia 2010.” - źródło: Wikipedia.pl

2. Pomimo iż Dukla ma najwięcej mieszkańców nie jest największa pod względem powierzchni. Która miejscowość Gminy Dukla jest obszarowo największa?

Największą miejscowością gminy Dukla jest **Zawadka Rymanowska**, miejscowość ma powierzchnię **2070 ha**.

3. Podaj liczbę i wymień wszystkie miejscowości, z którymi graniczy Jasionka.

Jasionka graniczy z sześcioma miejscowościami, są to: **Cergowa, Równe, Lubatówka, Lubatowa, Zawadka Rymanowska i Nowa Wieś**.

Poprawnych odpowiedzi udzieliło 7 z 10 osób, które wzięły udział w konkursie. Jego zwycięzcą został **Mirosław Nowak**, drugie miejsce zajęła **Anna Ryglewicz**, a trzecie administrator facebookowej strony **Góra Cergowa**.

Konkurs miał charakter edukacyjny i swą rolę spełnił. Pytania były bardzo ciekawe, a czytelnicy dowiedzieli się kilku ciekawych rzeczy. Zwycięzcom gratulujemy, a wszystkich pozostałych zapraszamy do współpracy i do śledzenia strony jasionka24.pl - portalu tworzonego z pasją.

Rafał Jakiela

OGŁOSZENIA PRZETARGI UCHWAŁY

Burmistrz Dukli o g ł a s z a przetarg ustny nieograniczony

na dzierżawę nieruchomości z mienia komunalnego Gminy Dukla.

Przedmiotem dzierżawy jest:

- **część działki nr 1094/70 o powierzchni 0,02 ha**, położonej w Cergowej (północna część działki z wyłączeniem powierzchni zajętej pod drogę), stanowiąca własność mienia komunalnego Gminy Dukla, objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00065598/4, **cena wywoławcza czynszu dzierżawnego wynosi 28,00 zł rocznie, wysokość wadium - 10,00 zł,**

- **część działki nr 1094/70 o powierzchni 0,06 ha**, położonej w Cergowej (środkowa i południowa część działki z wyłączeniem powierzchni zajętej pod drogę), stanowiąca własność mienia komunalnego Gminy Dukla, objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00065598/4, **cena wywoławcza czynszu dzierżawnego wynosi 84,00 zł rocznie, wysokość wadium - 20,00 zł,**

- **część działki nr 1094/67 o powierzchni 0,29 ha**, położonej w Cergowej (południowa część działki), stanowiąca własność mienia komunalnego Gminy Dukla, objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00065598/4, **cena wywoławcza czynszu dzierżawnego wynosi 406,00 zł rocznie, wysokość wadium - 50,00 zł,**

Nieruchomości wydzierżawia się z przeznaczeniem pod uprawę rolną- działkową.

Czynsz dzierżawny ustalony w drodze przetargu zwolniony jest z podatku VAT od towarów i usług.

Począwszy od 2020 roku czynsz dzierżawny podlega corocznie waloryzacji w oparciu o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług.

Umowa dzierżawna zostanie zawarta na czas nieokreślony.

Przetarg odbędzie się dnia **25 września 2019 r.** o godz.9⁰⁰ w sali nr 304 znajdującej się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dukli. W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i osoby prawne, jeżeli wpłacą wadium w ustalonej wysokości.

Wadium w określonej wyżej wysokości z podaniem numeru ewidencyjnego i położenia działki należy wpłacić do dnia **20 września 2019 r.**- włącznie w kasie Urzędu Miejskiego w Dukli

w godz. od 7³⁰ do 14⁰⁰ lub na konto Podkarpacki Bank Spółdzielczy w Sanoku o/Dukla 58 8642 1096 2010 9600 1833 0002.

Wpłacone wadium zostanie:

- zwrócone osobie, która nie wygrała przetargu niezwłocznie po przetargu,
- zaliczone na poczet czynszu dzierżawnego osobie, która wygra przetarg.

Jednocześnie informuję, że nie podpisanie umowy dzierżawnej w ustalonym terminie, pomimo wygrania przetargu powoduje utratę wpłaconego wadium.

Burmistrz Dukli może do chwili rozpoczęcia przetargu odstąpić od jego przeprowadzenia z ważnych przyczyn.

REGULAMIN XX BIEGU GÓRSKIEGO NA CERGOWĄ

► *dokończenie ze str. 17*

- 200 m dziewczynki i chłopcy
- 400 m dziewczynki i chłopcy (rocz. 2014 i młodszy)
- (rocz. 2012 - 2013)
- (rocz. 2010 - 2011)
- (rocz. 2008 - 2009)
- 600m dziewczynki i chłopcy
- 800m dziewczynki i chłopcy (rocz. 2006 - 2007)
- (rocz. 2004 - 2005)

14. Program :

12:00 - otwarcie biura zawodów

14:00 - start BIEG GŁÓWNY 5,5 km na GÓRĘ CERGOWĄ

14:10 - start BIEGI DZIECIĘCE

14:45 - dekoracje zwycięzców BIEGÓW DZIECIĘCYCH

15:30 - 16:00 - dekoracja zwycięzców BIEGU GŁÓWNEGO

15. Ruch drogowy:

- Ruch drogowy w miejscach biegu zawodników przez drogi publiczne będzie zamknięty.
- Trasa będzie zabezpieczona przez Straż Pożarną, Policję, GOPR, Straż Graniczną oraz osoby ze strony organizatora.

- Organizator ma prawo do zmiany regulaminu w dniu zawodów.

Organizator

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukielskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Miód - produkt o szczególnych właściwościach

Już od dawna wiadomo, że miód jest środkiem spożywczym o szczególnych właściwościach. Bez obróbki termicznej, czyli pasteryzacji lub chemicznej np. dodania konserwantów potrafi być przydatny do spożycia przez wiele lat. Mleko ulega zmianie już na drugi dzień. Mięso potrafi popsuć się w ciągu 12 godzin. Owoce i warzywa psują się po kilku dniach. Aby popsuć właściwości biotyczne miodu, a nie spożywcze należy potraktować go temperaturą powyżej 45° C. Nadal będzie przydatny do spożycia ale jego dodatkowe wartości ulegną zniszczeniu.

Miód ma też właściwości odtruwające organizm. Jednym z działań detoksykacyjnych miodu jest jego udział w tworzeniu się glikozydu. Aby on powstał potrzebna jest cząstka cukru prostego, który połączy się z cząstką niecukrową. Cząstką niecukrową zazwyczaj jest toksyna, którą przyjął organizm . Dzięki temu połączeniu, toksyna staje się rozpuszczalna w wodzie i z nią wydalana z organizmu. W ten sposób usuwany jest także alkohol i nikotyna.

Spawacze, osoby narażone na kontakt z ołowiem, mieszkańcy dużych miast powinny spożywać duże ilości miodu. I nie chodzi tu o jednorazowe dawki, ale o częstość i ciągłość. Miód stymuluje także metabolizm na poziomie komórkowym co wpływa na aktywację układu odpornościowego. Miód posiada w swym składzie pierwiastki. Wiadomo, że na wskutek rozwoju gospodarczego, rozwoju rolnictwa nasze pożywienie jest ubogie w pierwiastki. Brak pierwiastków ma swój udział w powstawaniu niektórych nowotworów. Należy pamiętać, że miodu nie należy traktować jako lekarstwa, ale środka spożywczego uzupełniającego dietę. Składniki spożywcze jak i witaminy i pierwiastki obecne w miodzie występują w formie wysoce przyswajalnej przez ludzki organizm.

Jak można zepsuć miód? Podgrzać w mikrofalówce. Pozostawić otwartym w pomieszczeniu o wysokiej wilgotności. Wystawić na działanie promieni słonecznych. Wystawić na działanie obcych zapachów. Chociaż w tym wypadku nie zawsze ze-

psuje się właściwości miodu ale jego smak. Miód bardzo szybko przejmuje zapach z otoczenia.

Mając na uwadze powyższe nie słodzimy miodem gorącej herbaty lub kawy. Nie słodzimy mleka z płatkami przed ani po podgrzaniu. Miód dodany do wypieków nie ma właściwości biotycznych. Miód pitny, który został podgrzany również nie ma właściwości biotycznych. Potraktowanie miodu promieniowaniem w celu sterylizacji praktycznie robi z niego słodzik glukozowo – fruktozowy.

Jako ciekawostkę podam, że polscy naukowcy wyprodukowali miód w proszku, który może być również stosowany jako środek konserwujący żywność.

Witold Puz
Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

Oплата targowa

Oплата targowa może być wprowadzona przez radę gminy na obszarze jej działania i w takiej sytuacji obciąża ona osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, dokonujące sprzedaży na targowiskach.

Pojęcie targowiska przyjmowane na potrzeby opłaty targowej jest przy tym bardzo szerokie - jest to stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, **każde miejsce, w którym dokonuje się sprzedaży. Nie ma przy tym znaczenia czy sprzedaż dokonywana jest na gruntach państwowych, komunalnych czy prywatnych, ani też, czy jest to miejsce do tego celu wyznaczone.** Wyjątkami

od zasady, że dokonywanie sprzedaży w każdym miejscu może wiązać się z obowiązkiem uiszczenia opłaty targowej jest dokonywanie jej w budynkach lub ich częściach, a także sytuacja, w której osoba lub jednostka dokonująca sprzedaży jest podatnikiem podatku od nieruchomości w związku z przedmiotami opodatkowania położonymi na targowiskach.

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, sygn. akt I SA/Sz 728/17 **obowiązek uiszczenia opłaty targowej powstaje z mocy prawa z chwilą faktycznego podjęcia czynności handlowych zmierzających do dokonania sprzedaży w każdym miejscu**

danej gminy, przy czym realizacja tego ustawowego obowiązku następuje w razie zażądania jej uiszczenia przez inkasenta i z tą też chwilą następuje określenie osoby zobowiązanej do zapłaty określonego już zobowiązania z tytułu opłaty targowej przewidzianej uchwałą rady gminy, uprawnionej do określenia zasad i poboru oraz wysokości stawek opłaty targowej. **Powstanie zatem zobowiązania z tytułu opłaty targowej wynika z samego faktu podjęcia działalności handlowej (sprzedaży) na terenie danej gminy.**

W myśl wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, sygn. akt ►

Szakal złocisty – nowy drapieżnik w Polsce

Rdzennie, **szakal złocisty** (Canis aureus) zajmował tereny ciągnące się od Bałkanów Południowych, przez Półwysep Arabski i kraje Bliskiego Wschodu. Od początku XIX w. zaczął przenikać na całe Bałkany, do Węgier i na Mołdawię. Stamtąd zaczął wędrować w dwóch kierunkach – ku krajom europejskim i na wschód. Obecnie przedstawiciele tego gatunku żyją na terenie Włoch, Austrii, Mołdawii, Rumunii, Rosji i Ukrainy. Jednocześnie pojedyncze osobniki są notowane w takich krajach jak Niemcy, Szwajcaria, Czechy, Słowacja, Białoruś, Litwa, Łotwa, Estonia i Polska.

Gatunek ten preferuje krajobraz otwartych i urozmaiconych przestrzeni, porośniętych trawami i roślinnością krzewiastą. Chętnie zasiedla tereny podmokłe oraz doliny rzek. Dlatego sądzono, że tereny Karpat będą stanowiły naturalną barierę ich dotychczasowego terytorium i uniemożliwią przedostanie się do Polski. Aktualne badania i obserwacje wskazują,

że jego ekspansja następuje z kilku kierunków. Pierwszej obserwacji w Polsce dokonano w 2015 r. nad Biebrzą. Kolejne dane pochodzą z województwa lubelskiego, zachodniopomorskiego, mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego i pomorskiego, na terenie którego odnotowano rozród. Na Podkarpaciu były stwierdzane do tej pory pojedyncze osobniki.

Szakal z wyglądu przypomina dużego, rudo-szaro ubarwionego lisa lub małego wilka. Pod oczami występują charakterystyczne czarne paski, a brzeg wargi i policzki są w odcieniu brudnej bieli. Na końcu ogona znajduje się czarna plama. U martwych osobników ostatecznego potwierdzenia dostarcza wygląd spodniej strony łapy i opuszek, które są zrośnięte i swoim kształtem przypominają serce.

Biologia szakala podobna jest do lisiej. Osobniki dorosłe żyją samotnie lub łączą się w pary. Jako jeden z niewielu gatunków zwierząt, tworzą pary na całe życie. Jako drapieżniki są terytorialne, co oznacza, że

znakują i bronią swojego areału, w tym nory, w której wychowują potomstwo. Szakale są bardzo hałaśliwe. Komunikują się ze sobą za pomocą głośnych i dość nieprzyjemnych dla ucha dźwięków, przypominających syrenę. Szczególnie uciążliwe jest to wczesną wiosną, kiedy trwa okres godowy tych drapieżników. Szakale są wszystkożerne i żywią się głównie małymi ssakami, ptakami, rybami i jajami. Jedzą również owoce leśne i padlinę.

Jak każdy nowo pojawiający się gatunek wzbudza wiele emocji i pytań. Przede wszystkim zastanawia, czy nie stanie się inwazyjnym i zagrażającym rodzimej faunie. Z punktu widzenia nauki oraz gospodarki łowieckiej, z pewnością należy monitorować pojawianie się i liczebność tego drapieżnika.

Opracował na podstawie artykułu z Łowca Galicyjskiego
Bartosz Szczepanik

► I SA/Sz 685/18 opłatę targową należy pobierać z tytułu dokonywania sprzedaży zarówno w miejscu specjalnie do tego wyznaczonym, jak i w każdym innym miejscu (z wyjątkiem budynków i ich części), np. na chodniku czy placu. Nie ma również znaczenia dla realizacji opłaty targowej to, czy sprzedaż jest dokonywana w miejscu publicznym, czy na terenie prywatnym. **Oплата targowa może być więc pobrana od osoby fizycznej nawet wtedy, gdy sprzedaż w tym miejscu może być wyraźnie zakazana. Nie jest istotny także fakt czy sprzedaż ma charakter stały, czy okazjonalny.**

Wobec braku w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych definicji „dokonywania sprzedaży” należy sięgnąć do określenia umowy sprzedaży, o której mowa w art. 535 kodeksu cywilnego. Jej istota sprowadza się do tego, że sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Ustawodawca

świadomie jednak nie wskazuje na miejsce zawierania umów sprzedaży. Podkreśla też, że chodzi o **dokonywanie a nie dokonanie** sprzedaży, **nie wiążąc opłaty targowej z faktem dokonania sprzedaży**. W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że należy przyjmować szerokie rozumienie analizowanego pojęcia, które obejmuje również czynności mające miejsce przed sprzedażą, w szczególności oferowanie produktów, składowanie na stoisku, oczekiwanie na kontrahenta. Zwrot „dokonać” w języku potocznym oznacza m.in. „zrobić coś, doprowadzić do skutku; urzeczywistnić, spełnić”. Zatem **„dokonywanie sprzedaży” powinno być rozumiane jako podejmowanie czynności mających doprowadzić do skutku umowę sprzedaży, bez względu na to, czy ostatecznie umowa ta zostanie zawarta.** Prowadzi to do wniosku, że оплата targowa może być naliczana również w związku z wykonywaniem poza budynkami czynności poprzedzających samo zawarcie umowy sprzedaży (np. oferowania to-

warów). W wyroku z dnia 26 czerwca 2019 r. (sygn akt II FSK 2659/17) Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że jeżeli **sprzedaż prowadzona jest w budynku, ale sprzedawca ekspozuje też towar na terenie przed nim, to musi uiścić opłatę targową.**

Opłaty targowej, zgodnie z orzecznictwem nie można jednak pobierać od każdej działalności gospodarczej prowadzonej na targowisku. Jedynie zawieranie umów sprzedaży w rozumieniu art. 535 kodeksu cywilnego i czynności zmierzające do ich zawarcia nakładają na podmioty wykonujące te czynności obowiązek uiszczenia opłaty. **Tym samym nie podlegają opłacie targowej podmioty, które na targowisku nie dokonują sprzedaży, a świadczą wyłącznie usługi.** W konsekwencji zatem przyjąć należy, iż usługi gastronomiczne w swoim zakresie obejmują także zawieranie umów sprzedaży, gdyż sprzedawca ostatecznie przenosi na nabywcę własność posiłku

ciąg dalszy na str. 22 ►

Prawo przy porannej kawie

► dokończenie ze str. 21

i mu ten posiłek wydaje, a nabywca odbiera posiłek i płaci cenę. Jednak usługa gastronomiczna zawiera w sobie także przygotowanie posiłku i jego podanie. Innymi słowy usługa gastronomiczna jest pojęciem zakresowo szerszym od sprzedaży i składa się z wielu czynności w skład, których wchodzi także sprzedaż. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie, w wyroku sygn. akt I SA/Sz 701/18 zgodził się, że podmioty świadczące **wyłącznie** usługi gastronomiczne nie podlegają opłacie targowej.

Z punktu opodatkowania opłatą targową zasadnicze znaczenie ma ustalenie, czy sprzedaż ma charakter samoistny - sprzedaż gotowego produktu, czy też ma charakter niesamoistny - jest etapem końcowym usługi gastronomicznej, której towarzyszą przygotowanie posiłku, jego podanie. W sytuacji, gdy dodatkowe czynności związane z przygotowaniem i podaniem posiłku nie zachodzą, należy przyjąć, że sprzedaż ma charakter samoistny a w konsekwencji dokonywanie takich czynności podlega opłacie targowej. Powyższe stanowisko jest zgodne z poglądem wyrażonym przez WSA w Szczecinie w wyroku z 6 listopada 2013 r. I SA/Sz 539/13.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych opłatę targową pobiera się niezależnie od należności przewidzianych w odrębnych przepisach za korzystanie z urządzeń targowych oraz za inne usługi świadczone przez prowadzącego targowisko, dlatego m.in fakt wniesienia opłaty dzierżawcy targowiska (opłaty wjazdowej) **nie jest okolicznością, która wyłączałaby obowiązek uiszczenia opłaty targowej.**

Natalia Belcik

W krainie rondla i patelni

Szanowni Czytelnicy!

Koniec lata już tuż, tuż, a sezon warzyw w pełni. Może warto się pokusić i przygotować na kolację omlet z warzywami.

Omlet z warzywami

Składniki na omlet:

- 2 jaja
- 1 łyżka mąki (może być bezglutenowa – np. mąka z ciecierzycy)
- 2-3 łyżki wody lub mleka
- szczypta soli
- 1/2 łyżeczki ziaren czarnuszki (można pominąć)
- szczypta kurkumy (można pominąć)
- mała łyżeczka oleju kokosowego lub rzepakowego do smażenia

Przygotowanie:

Mąkę i wodę wymieszać na jednolitą masę, dodać jajka i przyprawy. Masę dokładnie rozmącić widelcem. Wylać na rozgrzaną z dodatkiem odrobiny oleju patelnię. Smażyć powoli po obu stronach.

Nadzienie:

- 2-3 pieczarki
- 2 suszone pomidorki
- 1/4 awokado
- 20 g fety
- garść świeżej sałaty lub inny innych ziół (np. mix sałat, rukola, listki szpinaku, natka pietruszki lub szczypiorku)
- odrobina oliwy (może być z pomidorów suszonych jeśli używamy z zalewy)
- sól, pieprz

Pieczarki pokroić i podsmażyć chwilę na odrobinie oliwy. Awokado i suszone pomidory pokroić w drobne kostki, wymieszać z garścią zielonych sałat, dodać pieczarki. Dodać pokruszoną fetę i doprawić solą i pieprzem do smaku. Wyłożyć na omlet i złożyć go na połowę.

Smacznego!

WegetarianskaKuchnia

Wydarzyło się w naszej gminie

Wypadek w Głojskach. Pojazdami podróżowało 5 osób

Pięć osób podróżowało dwoma pojazdami, które uczestniczyły w wypadku na terenie Głojsk (gm. Dukla). Na miejsce ściągnięto medyków, strażaków i policjantów. Trzy z pięciu osób potrzebowały wsparcia medycznego. Ostatecznie jedna osoba trafiła do szpitala.

Do zdarzenia dwóch Opli doszło w poniedziałek, 19 sierpnia około godziny 20:30. Na miejsce wezwano służby ratunkowe: medyków SPPR Krosno, strażaków z OSP KSRG Dukla, OSP KSRG Równe i JRG Krosno. Na miejscu pojawili się również policjanci, którzy wyjaśniają dokładne okoliczności zdarzenia.

Złota myśl ☺

„Córka pyta mamę: - Co się dzieje z miodem z miodowego miesiąca?
- Wsiaka w męża i tak powstaje stary piernik ...”

PUMPTrack

31 sierpnia (sobota) godz. 16:00

Pumptrack MOSiR Dukla
ul. Armii Krajowej 1A

PODKARPACKA LIGA ROWEROWA
w formule XC

FINAŁ
14 września 2019 r.
(sobota)
Dukla „Park Dukielski”

Brzyska	Łysa Góra	Wietrzno	Stobierna
7.04	2.06	30.06	7.07
Dębica	Kąty	Jedlicze	Bóbrka
13.07	21.07	10.08	25.08

MOSiR
www.mosir-dukla.pl

GOSiR JEDLICZE
www.gosir-jedlicze.pl

#mtbxcpl

rowery.pl

MTB

MOSiR DUKLA

bike

QR CODE

STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW CERGOWEJ
Cergowa 157, 38 – 450 Dukla
KRS 0000468865

zaprasza wszystkie osoby niepełnosprawne z:

- miasta i gminy Dukla,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Cergowej,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowym Żmigrodzie,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Brzozowie

do udziału w realizowanym zadaniu publicznym p.n.:

POKOLORUJ MÓJ ŚWIAT

W ramach realizacji zadania zaplanowano:

- **WARSZTATY PLASTYCZNE**
- **ZWIEDZANIE MUZEUM HISTORYCZNEGO W SANOKU**
- **PRZEPROWADZENIE KONKURSU**
PT. „POKOLORUJ MÓJ ŚWIAT”
- **PRZEPROWADZENIE KONKURSU SCENICZNEGO**
PT. „MAM TALENT”

Udział we wszystkich działaniach jest **BEZPŁATNY**.

Więcej informacji dot. rekrutacji oraz realizacji zadania uzyskać można u koordynatora projektu pod nr. tel. 692 119 620

Realizację zadania dofinansowano z budżetu Województwa Podkarpackiego – Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie

ROPS RZESZÓW

XX BIEG GÓRSKI NA GÓRĘ CERGOWĄ 22.09.2019

**Start
godz. 14:00**

Nagrody finansowe dla
najlepszych w kategorii
„Open”

Biuro zawodów czynne
od godz. 12:00
MOSiR Dukla;
ul. Armii Krajowej 1A

Pamiątkowy medal oraz koszulka
dla pierwszych 100 biegaczy

Biegi dla dzieci na dystansie
od 100 m do 1 km (godz. 14:10)

Zgłoszenia online w systemie timekeeper lub w dniu zawodów